

ACTIVE CITIZENS FUND ROMÂNIA

Ghidul Solicitanților
Apel #3 – Activism civic și advocacy
Granturi medii, mari și strategice
Runda 1

Operator de Fond:

Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

fundația pentru
parteneriat

Centrul de
Resurse
pentru
Comunitățile
de Romi

**FUNDAȚIA
PACT**
ACCELERATOR
RURAL

**Frivillighet
Norge**

Cuprins

1. Informații generale privind programul Active Citizens Fund România	3
2. Outcome 1. Cultură democratică și conștientizarea civică consolidate.....	4
3. Specificul Apelului #3. Activism civic și advocacy	5
3.1. Context	5
3.2. Tipuri de granturi și alocare financiară.....	5
3.3. Obiectivele Apelului #3 și contribuția la rezultatele Programului	6
3.4. Proiecte eligibile pentru granturile medii și mari	7
3.5. Proiecte eligibile pentru granturi strategice.....	7
3.6. Activități eligibile pentru granturile medii, mari și strategice	8
3.7. Activități de dezvoltare organizațională.....	10
3.8. Activități de informare și comunicare	11
4. Criterii administrative și de eligibilitate.....	11
4.1. Teritoriul vizat	11
4.2. Solicitanți eligibili.....	12
4.3. Criterii de excludere pentru Solicitanți.....	12
4.4. Parteneri de proiect eligibili	13
4.5. Rata de finanțare și cofinanțarea	14
4.6. Limitări.....	14
5. Eligibilitatea cheltuielilor	15
5.1. Principii generale de eligibilitate a cheltuielilor	15
5.2. Cheltuieli directe	15
5.3. Cheltuieli indirecte	16
5.4. Cheltuieli neeligibile	16
6. Pregătirea, depunerea și înregistrarea Cererilor de finanțare	17
7. Termen limită de aplicare	18
8. Informații suplimentare și date de contact	18
9. Evaluarea și selecția proiectelor	19
9.1. Verificarea conformității administrative și a eligibilității	19
9.2. Evaluarea tehnică și financiară	20
9.3. Comitetul de Selecție	21
9.4. Comitetul Executiv.....	22
9.5. Anunțarea rezultatelor	22
9.6. Comitetul pentru Reclamații	22
10. Contractarea proiectelor	22
11. Raportare, plăți și audit	23
11.1. Proceduri de raportare de către promotorii de proiect	23
11.2. Proceduri de plată	24
11.3. Audit	25
Anexe.....	25

1. Informații generale privind programul Active Citizens Fund România

[Programul Active Citizens Fund în România](#) (denumit în continuare „ACF România” sau „Program”) este parte integrantă a Mecanismului Financiar al Granturilor SEE și Norvegiene 2014-2021. **Obiectivele generale ale Programului** constau în **consolidarea societății civile și a cetățeniei active și creșterea capacității grupurilor vulnerabile**. ACF România va urmări dezvoltarea pe termen lung a sustenabilității și capacității sectorului societății civile, intensificând rolul său în promovarea participării democratice, a cetățeniei active și a drepturilor omului, consolidând în același timp relațiile bilaterale cu organizații din Statele Donatoare (Islanda, Liechtenstein și Norvegia). Programul are o alocare totală de **46.000.000 Euro**.

Obiectivul general al Granturilor SEE și Norvegiene 2014-2021 este să contribuie la reducerea disparităților economice și sociale și la consolidarea relațiilor bilaterale între cele 15 State Beneficiare și Statele Donatoare.

Domenii sprijinite de Program	➤ Democrație, cetățenie activă, bună guvernare și transparență;
	➤ Drepturile omului și tratament egal prin combaterea tuturor formelor de discriminare pe motive de origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, gen, dizabilitate, vârstă, orientare sexuală sau identitate de gen;
	➤ Justiție socială și incluziunea grupurilor vulnerabile;
	➤ Egalitate de gen și violență bazată pe gen (GBV);
	➤ Mediu și schimbări climatice.

1. Cultura democratică și conștientizarea civică consolidate	Obiectivele ACF România	2. Organizațiile societății civile implicate activ în protejarea drepturilor omului și în promovarea tratamentului egal
3. Grupurile vulnerabile au capacitate crescută		4. Capacitatea crescută și sustenabilitate a societății civile (organizații și sector)

Toate organizațiile și activitățile finanțate în cadrul acestui Program vor respecta principiile și valorile comune:		
Valorile Programului	Principii Generale ale Programului	Principii ale dezvoltării durabile
• respectarea demnității umane • libertate • democrație • egalitate • stat de drept • respectarea drepturilor omului pentru toți	• bună guvernare • participare și incluziune • responsabilitate • transparență • receptivitate • eficiență și eficacitate • toleranță zero față de corupție	• creștere economică pe termen lung • coeziune socială • protecția mediului

ACF România este administrat de consorțiul compus din [Fundatia pentru Dezvoltarea Societății Civile](#), [Fundatia pentru Parteneriat](#), [Centrul de Resurse pentru Comunitățile de Romi](#), [Fundatia PACT](#) și [Frivillighet Norge](#), care acționează în calitate de Operator de Fond (OF) desemnat de către FMO – Oficiul Mecanismului Financiar al Granturilor SEE și Norvegiene.

2. Outcome 1. Cultură democratică și conștientizarea civică consolidate

Outcome 1. Cultură democratică și conștientizarea civică consolidate acoperă două domenii sprijinite de Active Citizens Fund România, respectiv „*Democrație, cetățenie activă, bună guvernare și transparență*” și „*Mediu și schimbări climatice*”.

Scop	Susținerea inițiativelor organizațiilor neguvernamentale de creștere a implicării cetățenilor în comunitate, prin dezvoltarea de modalități prin care aceștia pot contribui la cultura democratică la nivel local/național. Pe termen lung, cetățenii vor deveni mai implicați în viața comunității și în procesul de luare a deciziilor publice, având puterea de a asigura responsabilitatea factorilor de decizie.
Abordare	Proiectele susținute vor aborda: • educația civică și pentru drepturile omului în vederea creșterii participării civice, promovării nediscriminării și a solidarității; • implicarea civică, prin oferirea de instrumente participative cetățenilor și echiparea acestora cu cunoștințe și abilități de utilizare a acestora, sprijinindu-i în se implica în acest fel în viața comunității și în procesele publice de luare a deciziilor, și contribuind astfel la îmbunătățirea aplicării legii, a serviciilor publice, a protecției mediului, dezvoltării comunității și incluziunii sociale. Parteneriatele între ONG-uri cu expertiză și experiență complementară, precum și între diferiți actori locali (ONG-uri mici, membri ai comunității, autorități și mediul de afaceri) sunt încurajate pentru identificarea celor mai bune soluții la problemele comunității și pentru creșterea capacității cetățenilor de a se implica în viața comunității.
Priorități	Prioritatea din cadrul Outcome 1 este dezvoltarea de intervenții în zonele care sunt insuficient deservite și sprijinirea grupurilor țintă insuficient deservite la care se ajunge cu dificultate, și pentru care autoritățile sau organizațiile neguvernamentale nu oferă sprijin. O atenție specială la nivel de Outcome 1 vizează Participarea tinerilor, o prioritate a Programului.
Alocare financiară	Alocarea financiară totală disponibilă pentru apeluri de proiecte din cadrul Outcome 1 este de 13.823.000 Euro .
Alocări speciale în cadrul alocării financiare totale pentru Outcome 1	4.000.000 Euro reprezintă alocarea specifică pentru activități din domeniul mediu și schimbări climatice, susținute doar ca parte a unor măsuri de promovare a participării civice, advocacy, inovării sociale și a cetățeniei active. De asemenea, o alocare specială este prevăzută pentru dezvoltarea infrastructurii societății civile: - 1.400.000 Euro pentru granturi mici care vizează ONG-uri mici care lucrează în zone geografice insuficient deservite, - 4.000.000 Euro pentru granturi instituționale în vederea sprijinirii implementării strategiilor pe termen lung pentru rețele, coaliții și platforme, - 100.000 Euro pentru granturi de tip răspuns rapid în vederea mobilizării civice în caz de situații în derulare care necesită reacție rapidă.

3. Specificul Apelului #3. Activism civic și advocacy

3.1. Context

Conform studiului [Indicele Democrației](#) din anul 2018, calitatea democrației a scăzut în **Europa** mai mult decât în oricare altă regiune a lumii. Situația este generată de influența în creștere a populismului promovat în special de partidele politice. Combinând acest factor cu scăderea participării politice, potențialul ca guvernarea și libertățile civile să se deterioreze este maximizat. Rezultatele studiului indică, de asemenea, faptul că alegătorii nu sunt de fapt atât de dezinteresați de democrație, dar sunt în mod cert dezamăgiți de actualele instituții politice formale.

În **România**, principalele probleme legate de starea democrației sunt **nivelul scăzut al participării politice a cetățenilor, al culturii politice**, precum și **deficiențele în guvernare** și sunt reflectate de scorul scăzut din ultimul [Index al Democrației](#) (o notă de doar 6,38 din 10) corespunzător “democrației defectuoase”.

Rata bună de participare a cetățenilor la ultimele alegeri europene din mai 2019 a corespuns celor mai optimiste așteptări - 49% dintre votanți. Totuși, la precedentele [alegeri parlamentare din 2016](#), participarea a fost una foarte scăzută – doar 39,49% - și un procent de absenteism de 70% în rândul tinerilor. Acesta încă reprezintă un semnal că participarea cetățenilor nu este construită pe baze solide: o bună educație civică, implicare și cultură politică. De aceea, este imperativ necesar să se construiască mai departe pornind de la această tendință de participare la vot, în special în ceea ce-i privește pe tinerii votanți.

Proteste masive (din întreaga țară) începute în 2012 au arătat și că implicarea civică a românilor este pe o tendință de creștere - Roșia Montană, Colectiv, Ordonanța de Urgență nr. 13, Legile justiției. De asemenea, grupuri civice informale au devenit din ce în ce mai implicate în a identifica soluții pentru comunitățile lor. Din păcate, alte forme de participare publică, cum ar fi: procesele de consultare cu administrația publică locală, responsabilizarea aleșilor locali, voluntariatul în cadrul organizațiilor neguvernamentale (6% în 2018, conform [World Giving Index](#)), au rămas încă insuficient dezvoltate.

În ultimii ani au apărut și tot mai multe amenințări la adresa mediului și privind schimbările climatice, cu toate acestea implicarea cetățenilor în acțiuni din acest domeniu este scăzută, mai ales din cauza nivelului scăzut de conștientizare: numai 12%, respectiv 15% dintre respondenții români consideră că mediul și, respectiv, schimbările climatice sunt două din cele mai importante probleme cu care se confruntă Uniunea Europeană în acest moment ([Eurobarometrul](#) CE din 2019).

De asemenea, rămân în continuare o problemă punctele slabe ale sistemului de guvernare românesc, cum ar fi: schimbările frecvente în structura guvernului; lipsa dialogului dintre partidele aflate la putere și cele din opoziție; utilizarea excesivă a Ordonanțelor de urgență, lipsa de transparență sau problemele de integritate etc. Spre exemplu, în domeniul mediului și al schimbărilor climatice, punerea în aplicare a legislației românești care reflectă cerințele de mediu convenite la nivelul UE reprezintă o provocare și este încă insuficient realizată. Chiar dacă Guvernul României a publicat în anul 2018 [Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă 2030](#), au fost înregistrate doar progrese mici legate de procesul de implementare.

Rețelele/ coalițiile de ONG-uri au dovedit în ultimii ani că reprezintă actori importanți pentru păstrarea vigilenței sectorului, sunt capabili să reacționeze rapid la schimbările de politică și la nevoile emergente ale sectorului în diverse domenii, cum ar fi mediu, sănătate, justiție, educație, drepturile omului, inițiative comunitare, combaterea violenței împotriva femeilor etc. De exemplu, numai în precedentul Program – Fondul ONG - au fost sprijinite 56 de astfel de coaliții / rețele/ platforme. Totuși, încă mai este necesară consolidarea reprezentativității și a capacității lor de advocacy, precum și consolidarea capacității lor de organizare internă, pentru a aborda mai bine nevoile membrilor și pentru a-și putea crește numărul de membri.

3.2. Tipuri de granturi și alocare financiară

În cadrul Apelului #3 sunt disponibile următoarele tipuri de granturi			
Alocare financiară	Granturi Medii și Mari	Granturi Strategice	Alocare totală Apelul #3
Alocare financiară pentru Runda 1	4.900.000 Euro	2.800.000 Euro	7.700.000 Euro
Alocare financiară pentru Runda 2	2.100.000 Euro	1.200.000 Euro	3.300.000 Euro
Alocare financiară totală*	7.000.000 Euro	4.000.000 Euro	11.000.000 Euro
<i>*Din care 3.500.000 Euro alocare specifică pentru Mediu și schimbări climatice</i>			

! Atenție

Fondurile alocate pentru Runda 1 din cadrul Apelului #3 necheltuite (dacă este cazul) vor fi automat realocate în cadrul Rundei a 2- a din cadrul aceluiași Apel.

Granturi Medii și Mari		
Tipuri de Grant	Granturi medii	Granturi mari
Alocare financiară pentru Runda 1	4.900.000 Euro	
Data publicării Apelului	19 Decembrie 2019	
Data deschiderii procesului de aplicare (procesul de depunere a Cererilor are loc exclusiv online pe platforma www.finantari publice.fdsc.ro)	9 Ianuarie 2020	
Data limită de depunere a Cererilor de finanțare	11 Martie 2020; 16:00 (ora României)	
Durata proiectului (minimum și maximum)	6-24 luni	12 - 36 luni
Suma de grant (minimum și maximum)	50.001 – 100.000 Euro	100.001 - 250.000 Euro
Activități de dezvoltare organizațională	Posibilitatea de a aloca până la 20% din totalul costurilor eligibile ale proiectului pentru măsuri de dezvoltare organizațională	

Granturi Strategice		
Alocare financiară pentru Runda 1	2.800.000 Euro	
Data publicării Apelului	19 Decembrie 2019	
Data deschiderii procesului de aplicare (procesul de depunere a Cererilor are loc exclusiv online pe platforma www.finantari publice.fdsc.ro)	9 Ianuarie 2020	
Data limită de depunere a Cererilor de finanțare	11 Martie 2020; 16.00 (ora României)	
Durata proiectului (minimum și maximum)	12 - 36 luni	
Suma de grant (minimum și maximum)	100.001 – 250.000 Euro	
Activități de dezvoltare organizațională	Este obligatoriu a fi incluse activități de dezvoltare a capacității organizaționale pentru rețele/coaliții/platforme. Alocarea financiară pentru aceste tipuri de activități trebuie să fie proporțională cu nevoile specifice de dezvoltare a capacității organizaționale adresate prin proiect	

3.3. Obiectivele Apelului #3 și contribuția la rezultatele Programului

Outcome 1	Cultura democratică și conștientizarea civică consolidate.
Obiectivele Apelului #3	Sprijinirea activităților de tip watchdog, monitorizare și advocacy la nivel local și central.
Domenii sprijinite de Program vizate	- Democrație, cetățenie activă, bună guvernare și transparență și - Mediu și schimbări climatice.
Probleme la nivel național abordate	- Consolidarea capacității și sustenabilității sectorului societății civile; - Incluziunea tinerilor.
Domenii tematice insuficient deservite vizate	Civic, Mediu și schimbări climatice, Tineri.
Grupuri țintă	Cetățeni. Implicarea și participarea tinerilor (14-35 ani) în educație civică sau de mediu este prioritară, datorită potențialului imens al acestei categorii de a îmbrățișa/ adopta și susține valorile democrației și drepturilor omului sau de a combate schimbările climatice și a proteja mediul. De asemenea, ar putea fi vizate și alte grupuri (profesii sau entități) dacă proiectele urmăresc să le influențeze pentru a obține rezultate în beneficiul grupurilor țintă insuficient deservite. De exemplu, reprezentanți și aleși ai unor instituții/ autorități publice, antreprenori, grupuri informale/ civice, alte ONG-uri, voluntari, activiști etc.

3.4. Proiecte eligibile pentru granturile medii și mari

Pentru a întări democrația – ca de exemplu: creșterea încrederea în instituțiile publice, îmbunătățirea procesului de elaborare a politicilor publice și furnizării serviciilor publice – **Apelul #3 sprijină măsuri de stimulare a implicării civice în organizații de tip watchdog, în activități de monitorizare și advocacy.** Utilizând instrumente specifice și dezvoltând noi tehnici, ONG-urile sunt încurajate să crească capacitatea cetățenilor să devină mai activi și mai implicați în influențarea politicilor publice, în sprijinirea principiilor statului de drept, să acționeze și să raporteze cazurile de încălcare a drepturilor cetățenești, să identifice și raporteze cazurile de corupție, să identifice și să reacționeze la știrile false, să acționeze pentru respectarea libertății de exprimare sau în combaterea schimbărilor climatice.

Acest Apel încurajează parteneriatele cu:	alte ONG-uri active în același sau în alte domenii de activitate complementare
	de exemplu, ONG-uri active la nivel local (precum cele care furnizează servicii sociale) pentru a le instrui în a aplica metode și instrumente de tip watchdog (cum să reacționeze la o decizie a unui actor instituțional public/privat, cum să supravegheze activitatea administrației publice, cum să facă sesizări privind acte de corupție etc.).
	alți stakeholderi (instituții publice, mass-media, sectorul privat).

Alocare financiară specială pentru mediu și schimbări climatice	Apelul #3 are o alocare financiară specială pentru <i>sprijinirea proiectelor care vizează protecția mediului și schimbările climatice</i> , fiind în strânsă legătură cu respectarea principiilor de bună guvernare de către instituțiile/ autoritățile statului, precum și de către cetățeni.
	Apelul încurajează organizațiile neguvernamentale să implice cetățeni (în special tineri cu vârsta între 14-35 ani) în activități educaționale pentru a dobândi cunoștințe, abilități și schimbările necesare în atitudini și comportamente pentru o reală participare civică în protecția mediului și în lupta împotriva schimbărilor climatice. De asemenea, Apelul sprijină măsurile organizațiilor neguvernamentale de creștere a capacității cetățenilor, comunităților, în utilizarea instrumentelor de monitorizare a politicilor publice și advocacy pentru a-și crește impactul și sustenabilitatea acțiunilor pentru protejarea mediului și în lupta cu schimbările climatice.
	Protecția mediului și schimbările climatice vor fi sprijinite doar ca parte a unor măsuri de promovare a participării civice, advocacy, inovării sociale și a cetățeniei active.

3.5. Proiecte eligibile pentru granturi strategice

Scopul proiectelor strategice este de a **pregăti acceptarea și aplicarea pe scară cât mai largă a unor schimbări sistemice** în toate domeniile relevante, cum ar fi educația de calitate pentru toți, anti-discriminarea, buna guvernare, incluziunea tinerilor, servicii sociale și incluziunea socială a grupurilor vulnerabile, reducerea sărăciei, accesul la servicii medicale de calitate, promovarea egalității de gen, prevenirea și combaterea violenței bazate pe gen, protecția mediului, lupta împotriva schimbărilor climatice etc. Proiectele trebuie să abordeze cauzele problemelor, astfel încât să conducă la schimbări sistemice precum: politici /legislație noi/ îmbunătățite, implementarea politicilor/ legislației existente (de exemplu, abordarea subfinanțării sau practicilor ce se opun implementării), schimbări pozitive în atitudini / practici la nivelul publicului larg etc. Având în vedere situația politică actuală din țară și de la nivel european, granturile strategice vor susține, de asemenea, **măsuri menite să mențină actualul „status quo” în domeniile ce sunt amenințate**, precum justiția, statul de drept, drepturile omului, libertatea de exprimare, libertatea de asociere, mediul asociativ etc.

Rețelele/ Coalițiile/ Platformele sunt structurile societății civile cu șansele cele mai bune în a realiza schimbări sistemice sau în păstrarea status quo-ului în problemele relevante, având structurile necesare în crearea de punți între ONG-uri, cetățeni și actorii publici; în plus, acestea beneficiază mai eficient de cunoștințele membrilor, de expertiza sau de motivația acestora; nu în ultimul rând, acestora le este recunoscut de către actorii instituționali legitimitatea.

Apelul #3 susține **implementarea strategiilor pe termen lung a Rețelelor/ Coalițiilor/ Platformelor în toate domeniile relevante de activitate**. Proiectele sprijinite **trebuie să includă obligatoriu rezultatele din următoarele două direcții:**

I. Schimbări de sistem/ menținerea status quo-ului în domenii relevante de activitate	II. Creșterea capacității organizaționale
Continuarea acțiunilor de tip advocacy/ rolul de monitorizare la nivel regional sau național, implicarea în elaborarea politicilor publice, în monitorizarea instituțiilor publice, în dezvoltarea dialogului și a relațiilor cu autorități sau alți stakeholderi relevanți din instituții naționale sau europene, mass-media, donatori internaționali, rețele/ platforme/ coaliții internaționale etc.	Consolidarea eficacității organizaționale a rețelei/ platformei/ coaliției (capacitatea internă) pentru a servi mai bine interesele beneficiarilor/membrilor, susținătorilor și publicului larg, cum ar fi creșterea sustenabilității financiare, responsabilității, vizibilității, capacității de advocacy, dezvoltării serviciilor (noi) pentru membri, construirea unei baze relevante de susținători/ membri etc.

Această direcție include contribuția la rezultatele așteptate ale Programului, respectiv Outcome 1 și Output-urile corespunzătoare (a se vedea tabelul Rezultate cadru Outcome 1, secțiunea 3.6. Activități eligibile)	Această direcție include contribuția la rezultatele așteptate ale Programului, respectiv Outcome 4 și Output-urile corespunzătoare (a se vedea tabelul Rezultate cadru Outcome 4, secțiunea 3.7. Activități de dezvoltare organizațională)
---	---

În cadrul Apelului #3, următoarele tipuri de proiecte nu sunt eligibile	
☒	proiecte care vizează exclusiv sau în mod esențial cercetarea academică, studii de fezabilitate, conferințe și alte evenimente singulare, lucrări de infrastructură, sponsorizări individuale pentru participarea la ateliere, seminarii, conferințe și congrese;
☒	proiecte care vizează obținerea/acordarea de burse individuale de studiu;
☒	proiecte care vizează doar activități de instruire;
☒	proiecte pentru sprijin de urgență, cu excepția cazului în care acestea reprezintă o componentă indispensabilă a proiectului;
☒	activități de refinanțare (de ex. utilizarea grantului pentru acordarea de finanțări nerambursabile sau împrumuturi altor organizații sau persoanelor fizice/ juridice);
☒	proiecte care se concentrează pe achiziția de echipamente, clădiri sau birouri;
☒	activități curente ale Solicitantului (Cererea de finanțare trebuie să fie elaborată pentru un proiect specific, ca un set de activități bine definite și corelate, care să conducă la rezultate concrete într-un interval de timp bine definit).

3.6. Activități eligibile pentru granturile medii, mari și strategice

Tipuri de activități eligibile (lista nu este exhaustivă):

- ✓ **Inițiative ce vizează promovarea transparenței decizionale în sectorul public/privat.** Acestea pot include:
 - Dezvoltarea și implementarea unor instrumente care să faciliteze un mediu mai accesibil, mai transparent și participativ în procesul decizional în sectorul public/ privat sau care își propune să îmbunătățească politicile publice (inclusiv solicitări în baza liberului acces la informații de interes public);
 - Dezvoltarea și implementarea de campanii de advocacy și cercetare, mobilizarea membrilor / suporterilor, activități de lobby și lucru cu actori relevanți (studenți, tineri profesioniști, experți în elaborarea de politici publice, profesioniști IT, influenceri, blogeri, jurnaliști de investigație etc.);
 - Dezvoltarea și implementarea unor mecanisme sau instrumente de tip reacție rapidă la noile politici publice din România/ UE;
- ✓ **Inițiative de monitorizare a autorităților publice, propunerilor de politici publice, campanii de advocacy și reacții publice;**
- ✓ **Litigii/cazuri întreprinse în justiție în legătură cu rolul de watchdog a organizațiilor societății civile** (consiliere, asistență juridică, etc.);
- ✓ **Acțiuni de advocacy ce susțin îmbunătățirea cadrului legal/ fiscal/ a politicilor publice ce afectează societatea civilă;**
- ✓ **Dezvoltarea de noi platforme, rețele sau coaliții;**
- ✓ **Organizarea de activități educaționale privind protecția mediului/ schimbărilor climatice prin metode experiențiale, inovatoare și creative.** Acestea ar putea viza cetățenii, profesorii, elevii/ studenții, etc.
 - Activități educaționale dedicate – programe orientate către profesori în vederea sporirii competențelor privind metodele educaționale inovatoare și out of the box;
 - Activități practice pentru sporirea competențelor grupurilor țintă în ceea ce privește protecția mediului și schimbările climatice;
 - Dezvoltarea activismului legat de protecția mediului și a schimbărilor climatice.
- ✓ **Inițiative de advocacy și monitorizare a politicilor publice prin abordări participative privind protecția mediului/ schimbărilor climatice.** Acestea ar putea include:
 - Analiza politicilor de mediu și susținerea dialogului între ONG-uri și factorii de decizie locali/ naționali;
 - Monitorizarea și îmbunătățirea implementării legislației privind protecția mediului prin implicarea directă a ONG-urilor și cetățenilor;
 - Advocacy pentru sensibilizarea opiniei publice și acțiuni împotriva unor proiecte publice sau private dăunătoare mediului;
 - Sensibilizarea opiniei publice prin măsuri participative și îmbunătățirea accesului la informații obiective și de încredere, acțiuni concrete, dezvoltarea și implementarea unor instrumente și sisteme inovatoare și eficace pentru participarea publicului;

- ✓ **Litigii/cazuri întreprinse în justiție în legătură cu protecția mediului/ schimbărilor climatice** (consiliere, asistență juridică, etc.).

! Atenție

Activitățile analitice, cum ar fi studii, rapoarte, colectarea datelor (pe problematici precum monitorizarea transparenței instituționale, integritatea, eficiența sistemelor, combaterea corupției, urmărirea veniturilor publice, statul de drept, reforma sistemului judiciar, dialogul civil, protecția mediului, schimbările climatice etc.) sunt, de asemenea, eligibile ca parte a proiectelor mai complexe (spre exemplu, lucrări pregătitoare pentru campaniile de advocacy propuse, argumentarea bazată pe date la propunerile de politici publice, procesul de luare a deciziilor publice etc.).

Vă rugăm să aveți în vedere că activitățile enumerate mai sus reprezintă **doar exemple** care pot fi parte dintr-un proiect care este înțeles ca un grup de activități implementate pentru a genera un răspuns la o nevoie specifică, activități care trebuie să fie realizate într-o secvențialitate logică pentru atingerea obiectivelor propuse prin utilizarea resurselor oferite.

Toate proiectele finanțate în cadrul Apelului #3 vor contribui la atingerea următoarelor rezultate:

Rezultate Cadru Outcome 1

Rezultate așteptate ale Programului	Indicatori	Cerințe pentru Solicitanți
Obiectivul Programului Societatea civilă și cetățenia activă consolidate și grupurile vulnerabile au capacitate crescută	Indicator de Program Indicator A. Număr de persoane implicate în activități ale organizațiilor societății civile	Toate proiectele vor raporta acest indicator
Outcome 1. Cultura democratică și conștientizarea civică consolidate	Indicator 1. Proportia grupurilor țintă care prezintă conștientizare civică.	Toate proiectele trebuie să selecteze și să raporteze cel puțin un indicator de Outcome 1 [1] și/sau [2].
	Indicator 2. Număr de persoane participante la consultări cu un organism de decizie public.	
Output 1.4. Activități educaționale, derulate de organizații ale societății civile, privind protecția mediului și schimbările climatice sprijinite	Indicator 11. Număr de persoane educate privind protecția mediului/ schimbări climatice.	Toate proiectele trebuie să contribuie la cel puțin un Output /rezultat așteptat din acest tabel și trebuie să selecteze și să raporteze cel puțin un indicator de Output corespunzător.
Output 1.5. Monitorizarea politicilor publice și advocacy privind protecția mediului și schimbările climatice sprijinite	Indicator 12. Număr de organizații ale societății civile implicate în monitorizarea politicilor publice și advocacy privind protecția mediului/ schimbările climatice.	
	Indicator 13. Număr de litigii/cazuri întreprinse în justiție privind protecția mediului/ schimbările climatice.	
Output 1.6. Rolul de watchdog/ monitorizare/ advocacy al organizațiilor societății civile sprijinit	Indicator 14. Număr de platforme și rețele ale organizațiilor societății civile sprijinite.	
	Indicator 15. Număr de organizații ale societății civile ce susțin prin acțiuni de advocacy îmbunătățirea cadrului legal/ a politicilor publice ce afectează societatea civilă.	
	Indicator 16. Număr de litigii/cazuri întreprinse în justiție în legătură cu rolul de watchdog a organizațiilor societății civile.	
	Indicator 17. Număr de inițiative (inclusiv solicitări în baza liberului acces la informații de interes public) ce promovează transparența decizională în sectorul public/ privat.	

Notă

În plus față de rezultatele și indicatorii menționați mai sus, Solicitanții mai pot adăuga **până la două** rezultate relevante suplimentare (outcome, output), împreună cu indicatorii corespunzători. Aceste rezultate suplimentare împreună cu indicatorii aferenți vor fi selectate dintre cele ale Programului (cu excepția celor din Outcome 4, la care se face referire în Secțiunea 3.7 Activități de dezvoltare organizațională). Doar în cazuri excepționale, Solicitanții pot propune rezultate suplimentare împreună cu indicatorii aferenți.

Pentru mai multe informații detaliate despre indicatorii Programului (descriere, măsurare etc.), vă rugăm să consultați *Ghidul indicatorilor de Program*, disponibil pe www.activecitizensfund.ro

3.7. Activități de dezvoltare organizațională

Până la 20% din totalul costurilor eligibile ale proiectului pot fi alocate pentru activități care să contribuie la dezvoltarea organizațională a Solicitantului și, dacă este cazul, a partenerilor ONG-uri din România. **Activitățile de dezvoltare organizațională pot să nu aibă legătură directă cu activitățile proiectului.** Aceste activități trebuie planificate separat, în funcție de nevoile Solicitantului și, dacă este cazul, al partenerului/lor din România și trebuie corelate cu un obiectiv de dezvoltare organizațională.

În cazul **granturilor strategice**, este **obligatoriu să includeți în proiect obiectiv/e și activități de dezvoltare organizațională pentru rețea / coalitie / platformă** (contribuind astfel la Outcomel 4 și la rezultatele sale specifice - a se vedea mai jos tabelul Rezultate cadru Outcome 4). Alocarea pentru aceste tipuri de activități ar trebui să fie proporțională cu nevoile specifice de consolidare a capacității organizaționale abordate prin proiect și echilibrată cu contribuția la Outcome 1 și rezultatele specifice (Outputs) ale acestuia (secțiunea 3.6).

Tipuri de activități de dezvoltare organizațională eligibile (lista nu este exhaustivă):

- ✓ **Dezvoltarea de proceduri transparente și responsabile de guvernanță organizațională**, cum ar fi procese participative pentru planificare strategică, elaborarea documentelor de reglementare internă; înființarea/ dezvoltarea unui organism independent de conducere; sisteme de prevenire a conflictelor de interese; reglementări/ metodologii/ instrumente pentru consultarea beneficiarilor și a stakeholderilor;
- ✓ **Dezvoltarea unor proceduri eficiente de management**, cum ar fi reguli financiare; sistem de management al informației și documentelor care este utilizat sistematic; politici și practici pentru dezvoltarea resurselor umane;
- ✓ **Comunicarea în mod regulat către publicul larg a informațiilor despre activitățile și rezultatele organizației**, prin organizarea de evenimente, publicarea și distribuirea rapoartelor anuale și a altor publicații specifice, prezență media, pagină web funcțională și actualizată;
- ✓ **Dezvoltarea și diversificarea surselor de finanțare**, cum ar fi campanii/ strategii/ acțiuni de strângere de fonduri, noi servicii adresate membrilor etc;
- ✓ **Dezvoltarea de competențe în rândul angajaților/ voluntarilor în domenii cheie care contribuie la dezvoltarea organizației**, la atingerea obiectivelor strategice ale acesteia și care sunt complementare celor susținute sau legate de activitățile directe ale proiectului;
- ✓ **Formare și coaching prin transfer de experiență din partea altor organizații/ experți;**
- ✓ **Campanii de conștientizare privind rolul organizațiilor neguvernamentale.**

Astfel, proiectul va contribui suplimentar la:

Rezultate cadru Outcome 4

Rezultate așteptate ale Programului	Indicatori	Cerințe pentru Solicitanți
Outcome 4. Capacitate crescută și sustenabilitate a societății civile (organizații și sector)	Indicator 32. Număr de organizații ale societății civile cu proceduri transparente și responsabile de guvernanță organizațională;	Proiectele care includ obiective și activități de dezvoltare organizațională trebuie să selecteze și să raporteze cel puțin un indicator de Outcome 4 [32], [33], [34] și/sau [35]
	Indicator 33. Număr de organizații ale societății civile cu proceduri eficiente de management;	
	Indicator 34. Număr de organizații ale societății civile care comunică în mod regulat publicului larg informații privind activitățile și rezultatele obținute;	
	Indicator 35. Număr de organizații ale societății civile cu cel puțin două surse de finanțare, fiecare reprezentând cel puțin 20% din bugetul lor anual.	
Output 4.1. Acțiuni de dezvoltare a capacității organizațiilor societății civile derulate	Indicator 36. Număr de organizații ale societății civile care participă la inițiative de învățare/ instruire finanțate de Program;	Proiectele care includ obiective și activități de dezvoltare organizațională trebuie să selecteze și să contribuie la cel puțin un Output/ rezultat așteptat din acest tabel, respectiv să selecteze și să raporteze cel puțin un indicator de Output
	Indicator 37. Număr de organizații ale societății civile care au implementat campanii de strângere de fonduri.	
Output 4.2. Conștientizarea cetățenilor privind rolul organizațiilor societății civile în societate sprijinite	Indicator 38. Număr de persoane beneficiare de campanii de conștientizare privind rolul organizațiilor societății civile în societate.	

Notă

Pentru mai multe informații detaliate despre indicatorii Programului (descriere, măsurare etc.), vă rugăm să consultați *Ghidul indicatorilor de Program*, disponibil pe www.activecitizensfund.ro

! Atenție

O Matrice de Dezvoltare Organizațională (instrument de autoevaluare) este disponibilă pentru Solicitanți pe [site-ul Programului](#). Solicitanților li se recomandă să utilizeze acest instrument de autoevaluare pentru a-și evalua capacitatea organizațională și pentru a putea include în Cererea de finanțare obiective și activități de dezvoltare organizațională adaptate propriilor nevoi.

Costurile pentru achiziția de echipamente încadrate în categoria costurilor de dezvoltare organizațională vor fi acceptate doar dacă susțin obiectivele de dezvoltare organizațională și implică rezultate menționate în Cererea de finanțare și respectă condițiile de eligibilitate specificate în secțiunea 5. Eligibilitatea cheltuielilor

3.8. Activități de informare și comunicare

La elaborarea propunerilor de proiecte, solicitanții ar trebui să descrie acțiuni de informare și comunicare cu scopul de a conștientiza publicul țintă asupra proiectului și a obiectivelor sale, asupra oricărei cooperări bilaterale cu entități din Islanda, Liechtenstein și/sau Norvegia, precum și asupra implementării, rezultatelor și impactului pe care sprijinul din partea donatorilor îl are asupra proiectului. Solicitanții trebuie să țină cont de următoarele **cerințe minime obligatorii** care trebuie planificate, dezvoltate, bugetate, implementate și raportate către Operatorul de Fond:

- 1 **Cel puțin două activități de informare** privind progresul, realizările și rezultatele proiectului, cum ar fi un seminar sau o conferință cu stakeholderii, o conferință de presă sau un eveniment de presă, sunt incluse în propunerea de proiect;
- 2 **Informații despre proiect** trebuie să fie **disponibile online, fie printr-un site web dedicat, fie printr-o secțiune dedicată de pe site-ul web deja existent al organizației, cu link-uri între pagini**; este obligatoriu ca toate proiectele care primesc prin Program finanțare de minimum 150.000 Euro să aibă un site web dedicat proiectului, cu informații atât în limba engleză, cât și în română. Informațiile despre proiect trebuie să fie actualizate în mod regulat și să includă detalii despre proiect, progresul, realizările și rezultatele acestuia, cooperarea cu entități din statele donatoare (Islanda, Liechtenstein și Norvegia), fotografii relevante, date de contact și o referință clară la Program și la Granturile SEE și Norvegiene;
- 3 Precizări privind **modul în care vor fi evaluate activitățile de informare și comunicare, în ceea ce privește vizibilitatea și conștientizarea** asupra proiectului, obiectivelor și impactului acestuia, precum și a donatorilor;
- 4 Organizatorii de **evenimente de informare** precum conferințe, seminarii, târguri și expoziții în legătură cu implementarea proiectului, **vor prezenta explicit și vizibil sprijinul din partea țărilor donatoare** ;
- 5 **Informații despre proiect vor fi furnizate unui public cât mai larg** la nivel național, regional și/sau local corespunzător;
- 6 Se vor asigura că toți cei care iau parte la proiect vor fi **informați cu privire la finanțarea primită în cadrul Programului**;
- 7 Vor amplasa un **panou de informare (billboard) la locul desfășurării fiecărui operațiuni**, în timpul implementării proiectului, și îl vor înlocui în cel mult șase luni de la finalizarea proiectului cu o placă comemorativă permanentă care este vizibilă, de dimensiuni semnificative, în cazul proiectelor care îndeplinesc următoarele două condiții:
 - a. Proiecte a căror sumă totală de grant depășește 50.000 Euro
 - b. Activitățile constau în finanțarea unui obiect fizic, a unei infrastructuri sau a unei operațiuni de construcție.

! Atenție

Vă rugăm să țineți cont de faptul că îndeplinirea tuturor acestor cerințe minime trebuie descrisă în Cererea de finanțare (Anexa 1) în cadrul activității *A2 Informare și comunicare* și bugetată în consecință, dacă este cazul. Acțiunile de informare și comunicare propuse trebuie să fie adaptate și în strânsă legătură cu activitățile proiectului.

Toate materialele de informare și comunicare realizate în cadrul proiectelor finanțate prin Programul ACF România trebuie să respecte **Manualul de Comunicare și Design** disponibil pe site-ul Programului (www.activecitizensfund.ro).

Vă rugăm să rețineți că, în cazul în care Aplicația este selectată pentru finanțare, Solicitanții vor elabora un Plan de Comunicare într-un format pus la dispoziție de Operatorul de Fond.

4. Criterii administrative și de eligibilitate

4.1. Teritoriul vizat

Programul își propune să sprijine **proiectele ONG-urilor din România, care au loc pe teritoriul României**, fără a aduce atingere acțiunilor desfășurate în Statele Donatoare sau Beneficiare sau statele cu frontieră comună cu România, în cadrul unor parteneriate create pentru implementarea proiectelor selectate.

Numai în cazuri excepționale și bine justificate, pot fi acceptate inițiative de participare/ organizare de activități de dezvoltare organizațională în țări ale UE, altele decât cele menționate mai sus.

4.2. Solicitanți eligibili

Organizații neguvernamentale și non-profit (ONG), înființate legal, cu personalitate juridică și cu sediul în România, organizate și conduse conform prevederilor OG 26/2000 și/sau Legii 21/1924 privind asociațiile și fundațiile (cu modificările și completările ulterioare);
Fundațiile pentru tineret de la nivel județean și ale municipiului București precum și Fundația Națională pentru Tineret înființată în baza Legii 146/2002 (cu modificările și completările ulterioare);
Societatea Națională de Cruce Roșie din România înființată în baza Legii 139/1995 (modificată și completată de Legea 524/2004) și a structurilor sale cu personalitate juridică.

În plus față de criteriile menționate mai sus, Solicitanții trebuie să îndeplinească și următoarele cerințe:	
(a) respectă principiile valorilor democratice, statului de drept, drepturile omului pentru toți, și	☒
(b) nu promovează discursul intolerant, discriminatoriu și/sau instigator la ură, și	☒
(c) acționează în spațiul și pentru binele public cu privire la preocupările și problemele legate de bunăstarea oamenilor, a grupurilor sau societății în ansamblu, și	☒
(d) au capacitatea, conform statutului lor, să acționeze în domeniul abordat prin proiect, și	☒
(e) sunt independenți de autorități publice locale, regionale și naționale și de alte entități publice ¹ , și	☒
(f) sunt independenți de partide politice, și	☒
(g) sunt independenți de entitățile comerciale ² (cum ar fi companii, regii autonome, întreprinderi individuale etc.), și	☒
(h) nu promovează în mod direct sau indirect o doctrină religioasă, o misiune sau un prozelitism legat de credințele unei anumite religii (dincolo de creșterea conștientizării religioase/ culturale de bază), și	☒
(i) dețin structuri transparente și un președinte/ consiliu ales care răspund în fața membrilor și donatorilor, și	☒
(j) sunt direct răspunzători pentru elaborarea și managementul proiectului și nu acționează ca intermediari.	☒

¹ Pentru a stabili dacă o organizație îndeplinește această condiție, OF va verifica în principal următoarele aspecte:

- nu are mai mult de jumătate din membri instituții și/sau autorități publice locale, regionale și/sau naționale;
- nu are mai mult de jumătate din membrii cu drept de vot ai Consiliului Director/Adunării Generale autorități publice locale, regionale și/sau naționale sau reprezentanți ai acestora (persoane fizice);
- structurile organizaționale și operaționale sunt stabilite astfel încât deciziile nu sunt influențate major de instituții și/ sau autorități publice locale, regionale și/ sau naționale.

² Pentru a stabili dacă o organizație îndeplinește această condiție, OF va verifica în principal următoarele aspecte:

- nu are mai mult de jumătate din membri entități for profit;
- nu are mai mult de jumătate din membrii cu drept de vot ai Consiliului Director/Adunării Generale entități for profit sau reprezentanți ai acestora (persoane fizice);
- structurile organizaționale și operaționale sunt stabilite astfel încât deciziile nu sunt influențate major de entități for profit.

4.3. Criterii de excludere pentru Solicitanți

Solicitanți neeligibili	
orice persoane juridice care nu îndeplinesc cumulativ criteriile menționate la secțiunea 4.2. Solicitanți eligibili;	☒
partide politice;	☒
structuri religioase (culte religioase, asociații religioase înființate în baza Legii 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor);	☒
asociații profesionale (asociațiile care condiționează exercitarea unei anumite profesii de apartenența la asociație, iar scopul și obiectivele asociației sunt pentru a urmări doar interesele specifice ale membrilor săi);	☒
partenerii sociali (sindicate și patronate);	☒
cooperativele distribuitoare de profit.	☒

Solicitanții nu au dreptul să aplice și să primească fonduri în cadrul Programului dacă se află în oricare dintre situațiile descrise mai jos:	
(a) sunt în faliment, sunt intrate în administrarea unei autorități judiciare sau în curs de lichidare, și-au suspendat activitățile, sunt subiect al procedurilor vizând aceste aspecte sau sunt într-o situație similară ca urmare a aplicării unei proceduri similare prevăzute în legislația sau reglementările naționale în vigoare;	☒
(b) sunt vinovate de grave erori profesionale dovedite prin orice mijloace pe care Operatorul de Fond le poate justifica;	☒
(c) nu și-au îndeplinit obligațiile referitoare la plata contribuțiilor la asigurările sociale sau la plata taxelor și	☒

impozitelor la bugetul de stat, în conformitate cu prevederile legale din țara în care sunt înregistrați;	
(d) au făcut obiectul unei hotărâri definitive <i>res judicata</i> pentru fraudă, corupție, implicarea într-o organizație criminală sau orice altă activitate ilegală în detrimentul intereselor financiare, fără să existe dovezi că s-au luat în ultimii ani măsuri de corecție în acest sens;	☒
(e) organizații de la care, în urma unei hotărâri judecătorești nu au fost recuperate sumele datorate din cadrul programului Fondul ONG din România 2009-2014.	☒

Notă:

Propunerea de proiect va fi însoțită de Declarația de eligibilitate (Anexa 3) semnată, care atestă că sunt îndeplinite toate condițiile de eligibilitate menționate în secțiunea 4.2. Solicitanți eligibili precum și că nu se află în niciuna dintre situațiile de excludere menționate mai sus, de la punctele (a) la (e) din secțiunea 4.3. Criterii de excludere pentru Solicitanți.

În cazul proiectelor selectate pentru finanțare, Solicitantului i se va cere să depună o **Declarație de eligibilitate** actualizată. Operatorul de Fond își rezervă dreptul de a solicita orice fel de documente care să susțină această Declarație.

4.4. Parteneri de proiect eligibili

Proiectele pot fi implementate în parteneriat cu **Parteneri de proiect**. Partenerii de proiect vor împărtăși aceleași valori și obiective economice sau sociale cu ale Solicitantului, care vor fi realizat prin implementarea proiectului. Partenerii vor fi implicați activ și vor contribui în mod efectiv la implementarea proiectului.

Parteneriatul nu este obligatoriu, dar este încurajat, în special cu Parteneri din Statele Donatoare. Următoarele entități legal constituite sunt **eligibile pentru a fi parteneri de proiect**: **organizații neguvernamentale, entități publice** (cum ar fi autoritățile publice locale și centrale, instituții/ agenții publice, servicii guvernamentale deconcentrate la nivel local, unități administrative teritoriale, universități etc.), precum și **entități private** (comerciale sau non-comerciale), **înființate ca persoane juridice** fie în: **România, State Donatoare** (Norvegia, Islanda, Liechtenstein), **State Beneficiare** (Bulgaria, Croația, Cipru, Republica Cehă, Estonia, Grecia, Ungaria, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Portugalia, Slovacia și Slovenia) și/sau **țări din afara Spațiului Economic European care au o graniță comună cu România** (Moldova, Ucraina și Serbia), orice **organizație internațională, organism sau agenție** a acestora.

Doar următoarele entități **sunt eligibile să primească finanțare ca Parteneri de proiect** în cadrul Programului:

- ONG-uri care îndeplinesc cerințele de eligibilitate stabilite pentru Solicitanți în secțiunea 4.2 a) - i) și nu se află în situațiile specificate la secțiunea 4.3. a) -e);
- organizații internaționale, organisme sau agenții ale acestora;
- entități publice.

Este posibil ca alte tipuri de parteneri să nu aibă acces la finanțare, dar pot contribui la activitățile și/ sau la cofinanțarea necesară pentru proiect.

Declarația de eligibilitate depusă de Solicitant împreună cu propunerea de proiect va certifica, de asemenea, îndeplinirea de către Parteneri a condițiilor de eligibilitate specificate în această secțiune.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat cu una sau mai multe entități, este obligatoriu ca Solicitanții să depună împreună cu Cererea de finanțare, o **Declarație de Parteneriat** (Anexa 4) semnată de către Partener/i. Declarația de Parteneriat va fi redactată în limba engleză în cazul proiectelor implementate în parteneriat cu entități din alte țări decât România și Moldova.

În cazul cererilor selectate pentru finanțare, care au Partener/I din Statele Donatoare, Solicitanții trebuie să depună Acordul/urile de parteneriat (Operatorul de Fond va furniza modelul acestui document) înainte de a semna contractul de finanțare.

Solicitantul coordonează implementarea proiectului și, în situația în care va fi selectat, va reprezenta partenerii și va semna contractul de finanțare. Eligibilitatea costurilor generate de parteneri respectă aceleași reguli care se aplică costurilor generate de Solicitant.

Parteneriatul nu se va confunda cu subcontractarea. Prin implementarea proiectului, partenerii proiectului împărtășesc întotdeauna un scop economic sau social comun, aceștia cooperând pe toată durata desfășurării proiectului. Subcontractarea se adresează unuia (sau mai multor) livrabile specifice, cum ar fi servicii sau echipamente pentru a realiza o activitate specifică în cadrul proiectului. Subcontractarea se efectuează întotdeauna pe baza unui contract de servicii sau de achiziție corespunzător, în conformitate cu normele de achiziții publice aplicabile, așa cum sunt definite mai jos în secțiunea 5.1. Principii generale de eligibilitate a cheltuielilor.

Pe lângă parteneri, Solicitantul poate colabora la implementarea proiectului cu grupuri locale informale sau *ad-hoc*, organizații de ajutor reciproc (inclusiv organizații care lucrează la firul ierbii) – structuri care nu au personalitate juridică în România.

Acestea vor fi considerate **Colaboratori** și trebuie să îndeplinească următoarele cerințe: nu au un scop personal, acționează pentru binele public, sunt de natură voluntară și nediscriminatorie, sunt independenți de guvernul local, regional și național și de alte entități publice, partide politice, instituții religioase și entități comerciale. **Colaboratorii** nu pot fi beneficiari direcți ai finanțării și nu vor putea angaja cheltuieli în nume propriu¹. În cazul acestora, nu este necesară încheierea unei Declarații de Parteneriat.

Partenerii și Colaboratorii trebuie să aibă capacitatea să implementeze activități relevante în cadrul proiectului. Solicitantul trebuie să prezinte, în Cererea de finanțare, valoarea adăugată adusă de implicarea partenerilor și Colaboratorilor în implementarea proiectului.

4.5. Rata de finanțare și cofinanțarea

Rata de finanțare a proiectului	poate fi de până la 90% din totalul costurilor eligibile ale proiectului
	La stabilirea ratei de finanțare, Solicitantul va avea în vedere: • nevoia de a asigura asumarea proiectului, dar și sustenabilitatea acestuia; • orice beneficiu economic (ex.: economii de costuri sau creșterea profitului ca rezultat din primirea unei contribuții financiare). Beneficiile economice vor fi utilizate într-o manieră care să susțină obiectivele pe termen lung ale proiectului.

Cofinanțarea va reprezenta **cel puțin 10%** din costurile totale eligibile. Este de preferat să se asigure cofinanțarea din alte surse cum ar fi donații, sponsorizări, cotizații ale membrilor etc. și nu din alte proiecte / finanțări.

Proiectul nu poate fi cofinanțat de alte programe ale Granturilor SEE și Norvegiene, fonduri europene sau din bugetul Uniunii Europene sau alte tipuri de contribuții în natură.

Cofinanțarea poate fi adusă în numerar sau în natură, sub formă de muncă voluntară. Cofinanțarea în natură poate acoperi până la 50% din cofinanțarea prevăzută în proiect.

Pentru calcularea contribuției în natură sub formă de muncă voluntară, Solicitantul și partenerul/ii vor lua în calcul timpul efectiv alocat pentru implementarea proiectului (în ore/lună) și costul va fi stabilit în intervalul dintre salariul minim brut pe oră și salariul mediu brut pe oră din România (valabile la data publicării apelului de proiecte - 2019), inclusiv contribuția pentru asigurările sociale suportată de angajator, în funcție de caracterul muncii prestate. Solicitantul trebuie să justifice stabilirea costului pentru ora de voluntariat. Pentru partenerul/ii de proiect a căror sediu este în unul din statele donatoare sau în alte state beneficiare sau în state din afara spațiului SEE care au o graniță comună cu România se va aplica intervalul din țara respectivă.

Vă rugăm să rețineți că munca voluntară nu poate fi asigurată de un membru al personalului care are, în același timp, un contract individual de muncă încheiat cu Solicitantul sau partenerul/ii proiectului pentru același tip de responsabilități.

! Atenție

Contribuția în natură sub formă de muncă voluntară trebuie inclusă în bugetul proiectului și trebuie să respecte principiile generale de eligibilitate a cheltuielilor.

4.6. Limitări

Solicitanții eligibili sau partenerii nu pot primi **mai mult de 550.000 Euro, în total**, finanțare în cadrul Programului sau să fie implicați în mai mult de **4 proiecte** pe parcursul Programului, excluzând orice finanțare nerambursabilă de tip răspuns rapid la nevoile neprevăzute sau prin Fondul pentru Relații Bilaterale și Inițiative Regionale ale Societății Civile².

Un ONG poate depune, în calitate de Solicitant, **maximum două propuneri de proiect pentru Runda 1 din cadrul Apelului #3**.

¹ Cheltuielile legate de implicarea grupului informal în activitățile proiectului vor fi suportate de către promotorul proiectului.

² Pentru mai multe informații referitoare la Fondul pentru Relații Bilaterale și Inițiative Regionale ale Societății Civile, vă rugăm consultați www.activecitizensfund.ro

5. Eligibilitatea cheltuielilor

! Atenție

Acest capitol se completează cu prevederile Anexei 2b - Ghidul de elaborare a bugetului care este parte integrantă a acestui Ghid al Solicitanților. În cazul în care există diferențe între acest Ghid al Solicitantului și Anexa 2b - Ghidul de elaborare a bugetului, prevederile din Anexa 2b vor prevala.

5.1. Principii generale de eligibilitate a cheltuielilor

Cheltuielile eligibile ale proiectelor sunt cele efectiv suportate de promotorul proiectului și/sau de partenerul proiectului, care îndeplinesc următoarele criterii:

☒	sunt angajate între prima și ultima dată de eligibilitate a unui proiect, așa cum sunt ele specificate în contractul de finanțare;
☒	au legătură cu obiectul contractului de finanțare și sunt incluse în bugetul detaliat al proiectului;
☒	sunt proporționale și necesare pentru implementarea proiectului;
☒	sunt folosite pentru unicul scop de a atinge obiectivul proiectului și rezultatele așteptate ale acestuia, într-un mod consecvent cu principiul economiei, eficienței și eficacității;
☒	sunt identificabile și verificabile, în special prin înregistrarea în registrele contabile ale promotorului proiectului și determinate în conformitate cu standardele contabile aplicabile și principiile contabile generale;
☒	respectă cerințele legislației fiscale și de asigurări sociale aplicabile.

Cheltuielile sunt considerate a fi angajate când costul a fost facturat, plătit și bunurile livrate sau serviciile și lucrările prestate. În mod excepțional, costurile pentru care s-a emis factură în ultima lună de eligibilitate a proiectului sunt considerate angajate pe durata perioadei de eligibilitate dacă sunt plătite costurile în decurs de 30 de zile de la ultima zi a perioadei de eligibilitate. Cheltuielile administrative și amortizarea echipamentelor sunt considerate a fi fost angajate în momentul înregistrării lor în contabilitatea promotorului și/sau a partenerilor.

Procedurile interne contabile și de audit ale promotorului de proiect și ale partenerului/ilor trebuie să permită reconcilierea directă a cheltuielilor și veniturilor înregistrate în contabilitatea analitică/pe centre de cost a proiectului cu sumele raportate în rapoartele financiare cu privire la proiect și cu documentele justificative doveditoare.

5.2. Cheltuieli directe

Cheltuielile directe eligibile pentru un proiect sunt acele cheltuieli identificate de către promotorul proiectului și/sau partenerul/ii acestuia, în conformitate cu principiile contabile generale și normele interne obișnuite, ca fiind cheltuieli specifice direct legate de implementarea proiectului și care pot, prin urmare, să fie înregistrate direct în contabilitatea analitică/centrul de cost a/al proiectului.

Următoarele cheltuieli directe sunt eligibile **doar** dacă ele respectă principiile de eligibilitate enumerate anterior (secțiunea 5.1. Principii generale de eligibilitate a cheltuielilor):

➤	cheltuieli cu personalul alocat proiectului, ce cuprinde salariul net efectiv la care se adaugă contribuțiile salariale aferente, inclusiv contribuțiile angajatorului precum și alte costuri salariale acordate în condițiile legii, cu condiția ca acestea să corespundă politicii obișnuite de remunerare a promotorului și/sau a partenerului proiectului;
➤	cheltuieli de deplasare și subzistență pentru personalul propriu și voluntarii care iau parte la proiect, cu condiția ca acest lucru să fie în conformitate cu practicile obișnuite ale promotorului și ale partenerului de proiect privind costurile de deplasare;
➤	cheltuieli aferente echipamentelor noi sau second-hand cu condiția să fie amortizate în conformitate cu principiile contabile general acceptate aplicabile promotorului și/sau partenerilor acestuia și general acceptate pentru bunuri de același tip. Doar partea amortizării ce corespunde cu durata proiectului și rata folosirii efective în scopul proiectului pot fi luate în considerare de către Operatorul de Fond. În cazul în care Operatorul de Fond decide că echipamentul este o componentă integrantă și necesară realizării obiectivelor proiectului, prețul întreg al achiziției acelui echipament poate fi eligibil;
➤	cheltuieli cu bunurile și consumabilele, în măsura în care sunt identificabile și atribuite proiectului;
➤	cheltuieli generate de alte contracte atribuite de Promotor în scopul desfășurării proiectului (subcontractări), în măsura în care atribuirea respectă regulile corespunzătoare de achiziție;
➤	cheltuieli rezultate direct din cerințe impuse de contractul de finanțare.

Costurile legate de construcția, reconstrucția, renovarea sau recondiționarea unui imobil **nu trebuie să depășească 50%** din costul direct eligibil al proiectului.

În situația în care este eligibil întregul preț de achiziție a echipamentului, Solicitantul trebuie să se asigure că:

☒	păstrează echipamentul în proprietatea sa pe o perioadă de cel puțin cinci ani după finalizarea proiectului și continuă să folosească echipamentul în beneficiul obiectivelor generale ale proiectului pe aceeași perioadă;
☒	păstrează echipamentul asigurat corespunzător împotriva daunelor precum incendiu, furt sau altor incidente care pot fi asigurate în mod normal, atât pe perioada implementării proiectului, cât și timp de cel puțin cinci ani de la încheierea proiectului;
☒	asigură resursele necesare pentru întreținerea echipamentului pentru o perioadă de minim cinci ani după finalizarea proiectului.

Mijloacele specifice pentru implementarea acestor obligații vor fi specificate în contractul de finanțare.

! Atenție

Este obligatoriu ca toți Solicitanții să includă în Bugetul proiectului (Anexa 2a), la Activitatea 1 Management de proiect, costuri aferente participării la sesiuni de instruire și întâlniri organizate de către Operatorul de Fond în timpul implementării proiectului (costuri de cazare, transport și diurnă). Se vor lua în considerare minimum 4 sesiuni de instruire, fiecare cu durata de 2 zile, pentru 2 persoane.

Ca regulă generală, pentru achiziții și atribuire de contracte în cadrul contractelor de finanțare, va fi respectată legislația națională și cea a Uniunii Europene.

Pentru achiziții cu valori **de 5.000 Euro sau mai mari**, promotorul/partenerul va invita cel puțin trei furnizori/prestatori de servicii să trimită oferte. Contractul va fi atribuit celui care oferă cel mai bun raport calitate-preț sau cel mai mic preț (după caz). Întreaga procedură de selecție trebuie documentată.

5.3. Cheltuieli indirecte

Cheltuielile indirecte reprezintă toate cheltuielile eligibile care nu pot fi identificate de către Solicitant și/sau partenerul proiectului, ca fiind direct atribuite proiectului, dar care pot fi identificate și justificate prin sistemul său contabil ca fiind angajate în legătură directă cu cheltuielile directe eligibile atribuite proiectului. Cheltuielile indirecte ale proiectului vor reprezenta o repartizare corectă în totalul cheltuielilor indirecte ale promotorului sau ale partenerului de proiect. Această categorie de costuri nu poate include costuri directe eligibile. Promotorii și partenerii proiectului pot aplica o **rată forfetară de până la 15% din costurile directe eligibile ale personalului** angajat pentru acest tip de cheltuieli, proportional cu nevoile reale de costuri indirecte.

În cazul proiectelor implementate de sau în parteneriat cu o organizație internațională, organism sau agenție a acesteia, costurile indirecte pot fi identificate în conformitate cu regulile relevante stabilite de această organizație.

5.4. Cheltuieli neeligibile

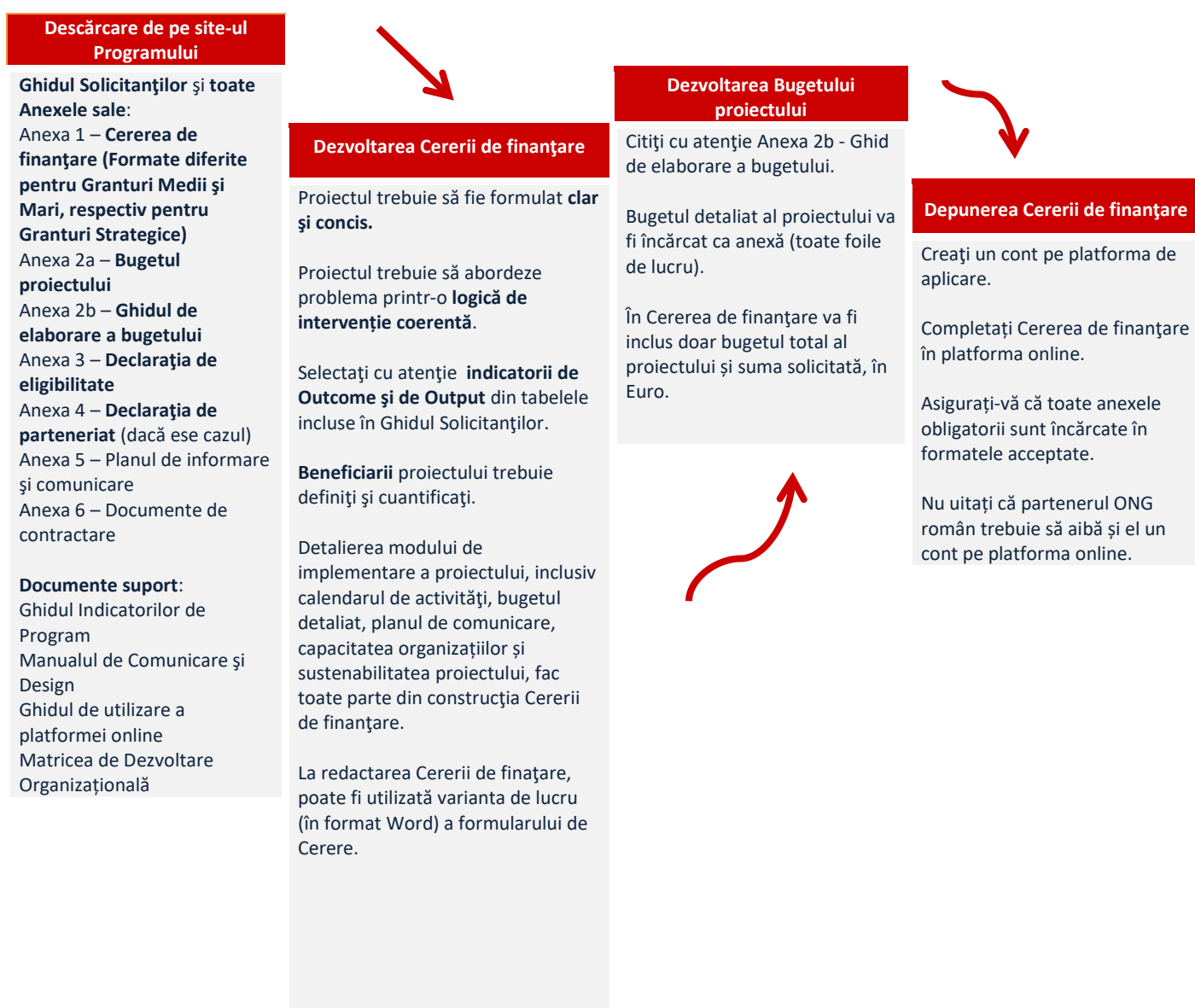
Următoarele cheltuieli nu pot fi considerate eligibile:

☒	dobânzi datorate, costuri aferente datoriilor și penalități de întârziere (ex. costuri pentru împrumuturi luate în legătură cu proiectul, penalizări/taxe aferente plății întârziate a facturilor, penalități și dobânzi pentru plata cu întârziere a contribuțiilor și impozitelor la bugetul de stat, etc.);
☒	cheltuieli aferente tranzacțiilor financiare și alte costuri pur financiare, excepție făcând costurile generate de conturile speciale ale proiectului solicitate de către Operatorul de Fond, cu condiția ca acestea să fie menționate în contractul de finanțare și costurile serviciilor financiare impuse de către contractul de finanțare;
☒	costuri aferente achiziției de terenuri sau de imobile: DOAR costurile aferente construcției, reconstrucției, renovării sau modernizării unui imobil pot fi considerate eligibile, dar nu vor depăși 50% din costul direct eligibil al proiectului;
☒	provizioane pentru pierderi sau pentru posibile datorii viitoare;
☒	pierderile datorate diferențelor de schimb valutar;
☒	TVA care poate fi recuperată, conform reglementărilor legale în vigoare;
☒	costuri acoperite din alte surse; trebuie să se evite dubla finanțare ex.: dacă valoarea integrală a unui echipament, achiziționat anterior, a fost finanțată dintr-o altă subvenție, deprecierea acestui echipament nu poate fi cheltuială eligibilă în cadrul proiectului;

☒	amenzi, penalități (ex.: amenzi impuse de instituțiile publice din cauza lipsei de măsuri de siguranță ale unei clădiri, amenzi de parcare, amenzi pentru întârzierea plății) și costuri aferente litigiilor, cu excepția situațiilor când litigiul este parte integrantă în proiect și este o componentă necesară pentru îndeplinirea rezultatelor proiectului;
☒	cheltuieli excesive și nejustificate (acestea trebuie să fie luate în legătură cu principiul de eligibilitate a cheltuielilor conform căruia acestea trebuie să fie „proporționale și necesare pentru implementarea proiectului” - ex.: clasa de călătorie business, cumpărarea unui echipament de ultimă generație în cazul în care aceleași nevoi ar putea fi acoperite și de opțiuni mai ieftine).

6. Pregătirea, depunerea și înregistrarea Cererilor de finanțare

Doar Cererile de finanțare depuse în format electronic prin intermediul platformei www.finantaripublice.fdsc.ro, înainte de termenul limită, în formatul recomandat și însoțite de toate anexele solicitate, vor intra în procesul de evaluare. Pentru a depune o Cerere de finanțare, este necesar să urmați următorii pași:

! Atenție

În timpul procesului de evaluare, vor fi luate în considerare **doar** informațiile incluse în formularul Cererii de finanțare și în anexele obligatorii.

Lista Cererilor de finanțare primite va fi publicată pe site-ul Programului www.activecitizensfund.ro. O procedură detaliată pentru aplicarea online este descrisă în *Ghidul de utilizare a platformei online* disponibil pe site-ul Programului www.activecitizensfund.ro

Cererea de finanțare va fi completată în limba română (singurele excepții sunt secțiunile care indică altfel și Declarația de parteneriat în cazul partenerilor străini). Cererea de finanțare este completă numai atunci când conține toate documentele următoare:

Document	Verificat	Depus pe www.finantari publice.fdesc.ro
Cererea de finanțare	☒	Completată în platformă
Bugetul proiectului (Anexa 2a)	☒	Încărcat ca anexă în format EXCEL
Declarația de eligibilitate (Anexa 3)	☒	Încărcată ca anexă în format PDF sau JPEG
Declarația de parteneriat (dacă este cazul) (Anexa 4)	☒	Încărcată ca anexă în format PDF sau JPEG

7. Termen limită de aplicare

Granturi medii, mari și strategice	
Runda 1	
Data publicării Apelului	19 Decembrie 2019
Data deschiderii procesului de aplicare: (procesul de depunere a Cererilor are loc exclusiv online pe platforma www.finantari publice.fdesc.ro)	9 Ianuarie 2020
Termen limită pentru aplicare	11 Martie 2020; 16:00 (ora României)

! Forma finală a propunerii de proiect este considerată cea încărcată pe platforma online www.finantari publice.fdesc.ro și validată până la termenul limită.

Data limită pentru completarea și validarea Cererii de finanțare și atașarea documentelor necesare este **11 Martie, ora 16:00 (ora României)**. După această dată, nu va mai fi posibilă completarea unei noi Cereri de finanțare și modificarea/ completarea Cererii de finanțare deja depuse în Apelul #3 – Activism civic și advocacy. Accesul va fi automat limitat de serverul platformei online.

Recomandăm validarea Cererilor de finanțare mai devreme de termenul limită stabilit în Ghid. Amânarea depunerii Cererii de finanțare până în ultima zi, ar putea cauza probleme datorate supraîncărcării sistemului care nu va face posibilă depunerea Cererii la timp.

8. Informații suplimentare și date de contact

Întrebările legate de acest Apel de proiecte pot fi adresate de către potențialii Solicitanți prin e-mail și/ sau telefon, cu cel puțin 7 zile înaintea datei limită, către:

Pentru Apelul #3	Pentru proiecte legate de tematica protecției mediului și schimbărilor climatice
Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile	Fundația pentru Parteneriat
Tel: 0040 21 310 01 81/ 0040 752 444 309	Tel: 0040 266 310678
E-mail: apel3@fdsc.ro	E-mail: apel3.medi@repf.ro
Persoană de contact: Paul Chioveanu, Senior Grants Officer	Persoană de contact: Csilla Dániel, Senior Grants Officer

- ✓ Operatorul de Fond va trimite răspunsurile în 5 zile lucrătoare de la primirea întrebărilor și cu cel puțin două zile înainte de data limită.
- ✓ Întrebările care pot fi relevante și pentru alți Solicitanți, împreună cu răspunsurile aferente, vor fi publicate în mod regulat pe site-ul Programului www.activecitizensfund.ro
- ✓ Toți potențialii Solicitanți trebuie să verifice periodic site-ul Programului pentru a avea informații actualizate privind acest Apel de proiecte sau privind noi apeluri și evenimente viitoare.

9. Evaluarea și selecția proiectelor

Toate Cererile de finanțare primite în cadrul acestui Apel de proiecte vor intra în procesul de evaluare și selecție, după cum urmează:

Verificarea conformității administrative și a eligibilității		Comitetul de Selecție		Comitetul Executiv		Anunțarea rezultatelor	
Verificarea conformității administrative și a eligibilității.		Comitetul de Selecție pregătește o listă de proiecte care urmează să fie finanțate, condiții, lista de rezervă și lista de proiecte respinse.		Comitetul Executiv confirmă deciziile Comitetului de Selecție și justifică orice schimbare (dacă este cazul).		Solicitanții sunt informați cu privire la decizia finală a Comitetului Executiv.	
Solicitări de clarificare (dacă este cazul).		Comitetul de Selecție trimite Comitetului Executiv deciziile sale.		Comitetul Executiv ia decizia finală privind lista de proiecte care urmează să fie finanțate, lista de rezervă și lista de proiecte respinse.			
Informarea Solicitanților cu privire la rezultatele verificării administrative și a eligibilității.		Evaluarea tehnică și financiară					
Cererele de finanțare care respectă criteriile privind conformitatea administrativă și eligibilitate, sunt repartizate aleatoriu către doi evaluator imparțiali.		Cererile de finanțare sunt punctate pe baza criteriilor de evaluare.					
		Pe baza punctajelor medii totale obținute, va fi realizat un clasament.					
		Cererile de finanțare care au un scor minim de 65 de puncte și respectă toate pragurile stabilite, sunt discutate în cadrul Comitetului de Selecție.					

9.1. Verificarea conformității administrative și a eligibilității

Toate Cererile de finanțare depuse până la termenul menționat în prezentul Ghid al Solicitanților, vor fi evaluate conform criteriilor administrative și de eligibilitate, pe baza unei grile tip Da/ Nu. Evaluarea eligibilității se va realiza numai pentru Cererile care respectă criteriile administrative.

Cereri de clarificare vor fi transmise doar în cazul în care informația oferită nu este îndeajuns de clară și suficientă pentru a permite o verificare obiectivă a conformității administrative și a eligibilității. Vă rugăm să rețineți că documentele menționate la secțiunea 6. Pregătirea, depunerea și înregistrarea Cererilor de finanțare, nu pot fi solicitate în cazul în care acestea lipsesc deja din pachetul de aplicare.

Mai jos se regăsește grila pentru verificarea conformității administrative și a eligibilității:

I. CONFORMITATEA ADMINISTRATIVĂ		DA	NU
Propunerea de proiect include toate anexele solicitate pentru prezentul Apel de proiecte:			
a.	Cererea de finanțare online este redactată în limba română, include rezumatul în limba engleză și este completă (toate câmpurile obligatorii sunt completate);		
b.	Bugetul proiectului este completat, respectă formatul din Anexa 2a, moneda folosită este Euro și este încărcat pe platformă (în format Excel);		
c.	Declarația de eligibilitate a Solicitantului (Anexa 3) este completată, semnată și încărcată (format scanat);		
d.	Declarația de Parteneriat (Anexa 4) este completată, semnată de către Solicitant și Partener/i și încărcată pe platformă (format scanat) dacă este cazul.		
Evaluarea eligibilității se va face numai pentru Cererile care respectă criteriile administrative.			
II. ELIGIBILITATEA		DA	NU
1.	Solicitantul este eligibil;		
2.	Partenerul/ii este/sunt eligibil/i;		
3.	Suma de grant solicitată de la ACF România se încadrează în limitele minime și maxime permise din totalul costurilor eligibile stabilite în prezentul Apel de proiecte;		
4.	Proiectul se încadrează în tipurile de grant (sumă, durată) care pot fi acordate în cadrul prezentului Apel de proiecte.		

Notă:

În cazul neconcordanțelor dintre sumele menționate în Cererea de finanțare și cele incluse în Bugetul proiectului (Anexa 2a), cele din Bugetul proiectului (surse de finanțare) vor fi luate în considerare.

Cererile de finanțare care nu îndeplinesc unul sau mai multe criterii de conformitate administrativă și eligibilitate, vor fi excluse automat din procesul de evaluare.

Solicitanții vor fi informați pe e-mail cu privire la rezultatele verificării conformității administrative și a eligibilității.

După primirea acestei înștiințări, Solicitanții **pot contesta decizia privind conformitatea cu criteriile administrative și de eligibilitate**, în termen de **10 zile calendaristice** de la data primirii înștiințării, la apel3@fdsc.ro. Contestația va fi formulată în scris și va include motivul pentru care o astfel de solicitare este justificată. Solicitantul nu poate prezenta documente noi în sprijinul cauzei și nu poate modifica conținutul Cererii de finanțare depuse inițial. Operatorul de Fond va lua în considerare numai contestațiile depuse de reprezentantul legal al Solicitantului sau de persoana împuternicită în numele său. Decizia finală după contestație va fi comunicată de către Operatorul de Fond Solicitantului în termen de 15 zile lucrătoare de la primirea contestației. Ulterior acestei decizii nu se va putea formula o nouă contestație pentru aceeași Cerere de finanțare.

Lista Cererilor de finanțare care au intrat în faza de evaluare tehnică și financiară va fi publicată pe site-ul Programului www.activecitizensfund.ro.

9.2. Evaluarea tehnică și financiară

Fiecare Cerere de finanțare care îndeplinește criteriile de conformitate administrativă și de eligibilitate va fi punctată, pe o scală de la 0 la 100, de către doi evaluatori imparțiali (cel puțin unul independent de Operatorul de Fond). Procesul de evaluare se bazează pe criteriile de evaluare cărora le corespunde un scor. De asemenea, pentru patru dimensiuni și criterii de evaluare sunt stabilite praguri minime de scor care determină continuarea evaluării. Scorul de 65 din 100 de puncte este scorul minim pentru fiecare Cerere care urmează a fi propusă pentru finanțare. Scorul final este media aritmetică a punctajelor date de ambii evaluatori.

Grila pentru evaluarea tehnică și financiară:

Evaluare tehnică și financiară			
Dimensiuni și criterii de evaluare	Scor maxim		Prag minim de scor
	Granturi medii/mari	Granturi strategice	
1. Relevanța și coerența proiectului	35	35	23
Proiectul contribuie la obiectivele Programului și la atingerea Outcome-ului, output-urilor și a indicatorilor selectați, așa cum sunt definiți de Program, iar rezultatele propuse sunt fezabile;	10	10	6
Problema abordată de proiect este justificată (identificarea problemei, documentarea problemei, provocări, grupul țintă afectat/ implicat);	5	-	-
Problema abordată de proiect este justificată (identificarea problemei, documentarea problemei, provocări, grupul țintă afectat/ implicat) și în linie cu strategia rețelei/ coaliției/ platformei;	-	5	-
Proiectul abordează problema printr-o logică de intervenție clară și coerentă între obiective, activități și rezultate așteptate;	5	5	-
Beneficiarii sunt strategic selectați, sunt clar definiți, iar nevoile lor sunt abordate corespunzător;	10	10	-
[Doar în cazul granturilor medii și mari] Proiectul include activități de dezvoltare organizațională adecvate nevoilor Solicitantului/ partenerului/lor;	5	-	-
[Doar în cazul granturilor strategice] Proiectul include activități de dezvoltare organizațională adecvate nevoilor rețelelor/ coalițiilor/ platformelor.	-	5	-
2. Metodologia și fezabilitatea proiectului	30	30	15
Obiectivele proiectului sunt specifice, măsurabile și realiste;	5	5	-
Activitățile sunt suficient descrise, fezabile, iar planul de activități este realist;	10	7	-

Indicatorii selectați sunt realiști și corespund obiectivului/elor și activităților proiectului;	5	5	-
Riscurile legate de implementarea proiectului sunt identificate și relevante; măsurile propuse pentru atenuarea lor sunt corespunzătoare;	5	5	-
Activitățile de comunicare sunt descrise, măsurabile, relevante și răspund regulilor Programului;	5	5	-
<i>[Doar în cazul granturilor strategice]</i> Corelarea cu inițiative similare este identificată în mod corespunzător și este asigurată sinergia cu acestea.	-	3	-
3. Sustenabilitate	10	10	-
Condițiile pentru asigurarea sustenabilității proiectului și pentru obținerea efectului de multiplicare sunt corect identificate;	5	5	-
Activitățile propuse sunt direcționate către sustenabilitatea obiectivului/lor proiectului (inclusiv prin identificarea și generarea/ atragerea surselor necesare de finanțare).	5	5	-
4. Bugetul proiectului	10	10	5
Costurile prevăzute sunt economice, justificate și corelate cu activitățile propuse;	5	5	-
Bugetul este corect completat, iar costurile prevăzute sunt eligibile.	5	5	-
5. Solicitant și Partner/i	15	15	-
Rolul partenerului/lor în cadrul intervenției propuse, necesitatea și valoarea adăugată a parteneriatului;	3	3	-
Prin parteneriatul propus proiectul contribuie la consolidarea Relațiilor Bilaterale (proiecte cu partener/i din State Donatoare);	2	2	-
Solicitantul și partenerul/ii (dacă este cazul) și echipa propusă au experiența*, expertiza, motivația și capacitatea necesare derulării proiectului; *În cazul organizațiilor nou înființate sau fără experiență, va fi avută în vedere motivația și experiența echipei de proiect propuse.	5	5	-
Echipa de proiect este corespunzătoare pentru implementarea proiectului (număr de persoane implicate, roluri și responsabilități, management).	5	5	-
Total	100	100	-

În cazul în care diferența dintre scorurile acordate de cei doi experți este mai mare de 30%, Cererea va fi punctată de un al treilea evaluator imparțial și independent. Scorul mediu al celor două cele mai apropiate scoruri va fi utilizat pentru clasamentul proiectelor.

9.3. Comitetul de Selecție

În urma evaluării tehnice și financiare, se va întocmi un clasament pe baza scorurilor medii acordate de experți și va fi întocmit un raport de evaluare. Acesta va cuprinde lista tuturor Cererilor care au intrat în etapa de evaluare tehnică și financiară, scorul mediu obținut de fiecare dintre ele și recomandările evaluatorilor.

Raportul de evaluare, inclusiv clasamentul proiectelor, va fi transmis de către Operatorul de Fond către **Comitetul de Selecție** format din experți independenți și reprezentanți ai Consorțiului Operator de Fond cu experiență și expertiză relevante. În această etapă, reprezentanți ai Oficiului Mecanismului Financiar (FMO), ai Ambasadei Regatului Norvegiei în România și ai Punctului Național de Contact (PNC), au calitatea de observatori. De asemenea, reprezentanți ai instituțiilor relevante (ministere, agenții guvernamentale etc.) pot fi invitați în calitate de observatori.

Comitetul de Selecție va examina clasamentul și recomandările făcute de evaluatori și va recomanda OF proiectele ce urmează a fi finanțate, în limita sumei disponibile pentru Apelul pentru propuneri de proiecte. Concluziile **Comitetului de Selecție** pot include condiții, clarificări și o listă de rezervă a Cererilor de finanțare care sunt recomandate pentru finanțare, dar care nu pot fi finanțate la momentul luării deciziei, datorită fondurilor insuficiente.

Comitetul de Selecție poate modifica sau amenda clasamentul Cererilor de finanțare în cazuri justificate.

9.4. Comitetul Executiv

Comitetul Executiv al Programului este responsabil de luarea deciziei finale privind selecția Cererilor de finanțare. Comitetul Executiv poate modifica decizia Comitetului de Selecție în cazuri justificate. Dacă o astfel de modificare are ca rezultat o respingere a unui proiect care altfel ar fi fost aprobat, Solicitantul în cauză va fi informat în scris despre justificarea modificării.

Decizia Comitetului Executiv este definitivă și nu poate fi apelată.

9.5. Anunțarea rezultatelor

Odată ce decizia finală este luată, rezultatul procesului de selecție va fi disponibil online pentru toți Solicitanții, în contul organizației (punctajul mediu obținut pentru fiecare criteriu de evaluare și, de asemenea, punctajul mediu total al Cererii de finanțare depuse). Solicitanții vor fi informați prin e-mail cu privire la faptul că rezultatele selecției sunt disponibile în contul organizației.

La cerere, Solicitanții care au fost respinși pot primi un feedback detaliat cu privire la motivele pentru care proiectul nu a primit finanțare.

În plus, Solicitanții ale căror aplicații au fost selectate pentru finanțare, vor fi informați cu privire la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească pentru a semna Contractele de finanțare.

Lista finală a proiectelor selectate și a promotorilor va fi încărcată pe site-ul Programului www.activecitizensfund.ro numai după semnarea tuturor Contractelor de finanțare pentru Apelul în cauză.

9.6. Comitetul pentru Reclamații

La nivelul Programului este înființat un **Comitet pentru Reclamații** care are în componența sa trei membri. Obiectivul Comitetului pentru Reclamații este de a oferi un mecanism accesibil, transparent și consecvent pentru ca reclamanții să își exprime preocuparea cu privire la o presupusă apariție a unei gestionări incorecte la nivelul Programului.

Deciziile referitoare la verificarea conformității administrative și a eligibilității, precum și deciziile legate de procesul de selecție nu sunt supuse verificării de către Comitetul pentru Reclamații.

10. Contractarea proiectelor

Scrisoarea de atribuire	Îndrumare/mentorat și asistență directă	Contractul de finanțare
Toți Solicitanții ale căror propuneri de proiect sunt recomandate și aprobate pentru finanțare, vor primi o scrisoare de atribuire care va cuprinde condițiile generale și speciale care trebuie îndeplinite, precum și documentele obligatorii care trebuie depuse pentru a semna contractul de finanțare. Documentele incluse în Anexa 5 pot fi solicitate de către Operatorul de Fond.	După selecție, Operatorul de Fond va oferi îndrumare și asistență pentru pregătirea implementării, în vederea definirii formei finale a proiectului, în special pentru aspectele referitoare la indicatori, elaborarea planului de gestionare a riscurilor, planul de comunicare etc. De asemenea, Operatorul de Fond poate organiza întâlniri cu Solicitanții (față în față, pe Skype, la telefon), training-uri, va oferi îndrumare și consultanță pentru a clarifica posibilele neclarități, pentru a stabili bugetul final și pentru a se conveni asupra versiunii finale a proiectului care va fi contractat. Această abordare va facilita un proces de învățare pentru ONG-urile mai mici și va permite utilizarea mai eficientă a fondurilor, în conformitate cu nevoile locale.	Prin contractul de finanțare se stabilesc termenii și condițiile pentru oferirea grantului, precum și rolurile și responsabilitățile părților. Dacă Solicitantul îndeplinește toate cerințele incluse în scrisoarea de atribuire, contractul de finanțare va fi semnat și, după intrarea sa în vigoare, Solicitantul va deveni Promotor de proiect. Faza de contractare este cuprinsă între una și trei luni de la primirea de către Solicitant a scrisorii de atribuire.

11. Raportare, plăți și audit

11.1. Proceduri de raportare de către promotorii de proiect

Fiecare promotor are obligația de a transmite Operatorului de Fond următoarele tipuri de rapoarte:			
INTEREDIAR		FINAL	
Rapoarte tehnice și financiare în termen de 30 de zile calendaristice de la cheltuirea a cel puțin 70% din avans/ tranșele încasate.		Raport tehnic și raport financiar în termen de 45 de zile calendaristice de la finalizarea perioadei de implementare a proiectului.	
Rapoarte Statistice de Progres de patru ori pe an, cu următoarele termene de transmitere: 20 Ianuarie, 20 Martie, 20 August și 20 Octombrie			
Numărul și frecvența rapoartelor intermediare sunt determinate de durata proiectelor, astfel:			
6 – 12 luni (inclusiv 12 luni) UN RAPORT INTEREDIAR	12-20 luni (inclusiv 20 luni) PÂNĂ LA 2 RAPOARTE INTEREDIARE	20 – 29 luni (inclusiv 29 luni) PÂNĂ LA 3 RAPOARTE INTEREDIARE	29-36 luni (inclusiv 36 luni) PÂNĂ LA 4 RAPOARTE INTEREDIARE

Rapoartele tehnice vor cuprinde informații despre atingerea rezultatelor și activitățile realizate, progresul înregistrat în atingerea indicatorilor, sustenabilitatea proiectului etc.

Rapoartele financiare vor cuprinde informații despre cheltuielile efectuate de promotor și de partenerul/ii acestuia în timpul perioadei raportate, pentru a implementa proiectul.

Plățile tranșelor intermediare sunt condiționate de transmiterea rapoartelor tehnice și financiare intermediare. Împreună cu rapoartele tehnice și financiare finale, acestea vor servi drept bază pentru calcularea soldului final al proiectului.

În cazul proiectelor cu perioada de implementare **de la 6 până la 12 luni (inclusiv)**, rapoartele intermediare (tehnice și financiare) trebuie depuse la OF în cel mult 30 de zile calendaristice de la jumătatea perioadei de implementare a proiectului.

! Atenție

În cazul în care cheltuielile din raportul intermediar nu însumează cel puțin 70% din avansul primit, promotorul nu poate solicita întreaga tranșă intermediară. Cu toate acestea, promotorul are posibilitatea să prezinte un raport intermediar suplimentar, dovedind că s-a atins pragul de 70%, pentru a primi diferența de plată din tranșa intermediară.

Pentru proiectele cu o perioadă de implementare de la **12 până la 36 luni**, rapoartele intermediare (tehnice și financiare) trebuie să fie transmise către Operatorul de Fond astfel:

- primul raport intermediar (tehnic și financiar) - în termen de 30 de zile calendaristice de la cheltuirea a cel puțin 70% din avans;
- rapoartele intermediare următoare (tehnice și financiare) - în termen de 30 de zile calendaristice de la cheltuirea a cel puțin 70% din diferența dintre fondurile efectiv primite și cheltuielile eligibile validate de către OF

$$= 70\% \times (\text{avans} + \text{plată (plăți) intermediare} - \text{cheltuieli eligibile din perioada (perioadele) anterioare raportate})$$

! Atenție

Ultimul raport intermediar tehnic și financiar va fi transmis OF cu cel mult trei luni înainte de data de încheiere a implementării proiectului.

Operatorul de Fond își rezervă dreptul de a solicita alte rapoarte tehnice și/ sau financiare intermediare, dacă va considera necesar pentru monitorizarea implementării proiectelor.

Promotorilor de proiecte li se solicită să transmită Operatorului de Fond, **în faza de pre-contractare** sau **în prima lună** de la începerea implementării contractului, **un plan estimativ** pentru depunerea rapoartelor intermediare (și a sumelor care vor fi solicitate pe raport) și să informeze OF în cazul în care există modificări ale acestui plan (modificări ale valorii sau modificări la termenele scadente ale plăților intermediare).

Rapoartele Statistice de Progres (SPR), care constau în scurte informări privind progresele înregistrate în corelare cu cheltuielile și cu indicatorii vor fi solicitate tuturor promotorilor. SPR-urile nu trebuie însoțite de documente justificative.

11.2. Proceduri de plată

Sistemul de plăți asigură un **flux financiar pozitiv** pentru proiecte, prevenind în același timp cât mai mult posibil riscurile legate de imposibilitatea de a recupera sumele necheltuite de la promotori. Plățile către Promotorii de proiect vor fi efectuate în Euro (în contul bancar dedicat proiectului, menționat în contractul de finanțare), iar raportarea se va face în Euro la cursul InforEuro³ corespunzător lunii în care cheltuiala a fost angajată/ facturată (de ex. data facturii, nu data plății efective).

Fiecare promotor are obligația deschiderii a două conturi dedicate fiecărui proiect în momentul semnării contractului de finanțare, astfel: un cont în Euro în care va primi tranșele în Euro de la OF și un cont în moneda națională (RON) în care va transfera contravaloarea în moneda națională a finanțării nerambursabile încasate. Ambele conturi vor fi menționate în contractul de finanțare.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, fiecare partener de proiect din România care gestionează orice sumă din finanțarea nerambursabilă are obligația de a deschide un cont în Euro dedicat, unde va primi finanțarea nerambursabilă de la promotorul proiectului și, de asemenea, un cont dedicat în moneda națională (RON) pentru proiect.

Promotorii de proiect și partenerii români din proiect trebuie să utilizeze contul bancar dedicat în RON pentru toate plățile legate de implementarea proiectului. Ca excepție, plata salariilor aferente personalului care nu este alocat 100% proiectului și plata costurilor indirecte se poate face din contul general al organizației, cu obligația de a efectua transferuri între conturi (a regla) până la finalul lunii următoare celei în care s-au efectuat plățile.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat cu entități a căror sediu este în afara României, este recomandat ca acești parteneri să aibă două conturi dedicate pentru proiect: unul în Euro și celălalt în moneda națională (dacă este diferită de Euro). Partenerii pot decide să nu deschidă conturi dedicate. În ambele cazuri, în Acordul de parteneriat se va menționa contul/rile partenerului utilizat/e în proiect.

Plățile către Promotori pot lua forma avansului, a unor plăți intermediare și a plății soldului final. Valoarea maximă a avansului precum și numărul și valoarea tranșelor intermediare se vor diferenția în funcție de perioada de implementare a proiectului și vor fi clar stabilite în contractul de finanțare.

Tabelul de mai jos sumarizează principalele metode de plată aplicabile în cadrul programului ACF România, în funcție de durata proiectelor:

Durata proiectului	Procent maxim de avans	Număr tranșe intermediare	Procent tranșă intermediară	Procent maxim tranșă finală
de la 6 luni și până la 12 luni (inclusiv)	40%	1 (unu)*	50%	10%
de la 12 luni și până la 20 luni (inclusiv)	30%	2 (două)	30%	10%
de la 20 luni și până la 29 luni (inclusiv)	30%	3 (trei)	20%	10%
de la 29 luni și până la 36 luni (inclusiv)	30%	4 (patru)	15%	10%

** Cu excepția cazului în care Promotorii de proiecte prezintă două rapoarte intermediare și plata intermediară este divizată în două plăți pe baza acestor două rapoarte.*

În cazul proiectelor care au fost considerate că prezintă un risc ridicat pentru program⁴, OF poate lua o decizie justificată de a modifica schema de plăți (reducerea prefinanțării sau în mod excepțional, aplicând un sistem fără prefinanțare în baza căruia OF rambursează promotorului proiectului numai suma cheltuielilor de finanțare verificate de OF).

Modalitatea de plată nu se modifică în cazul prelungirii contractelor de finanțare a proiectelor bazate pe act adițional la contractul de finanțare, cu excepția cazului în care se specifică altfel în actul adițional respectiv.

³ Cursul InforEuro este publicat pe http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/inforeuro/index_en.cfm

⁴ Aceasta se bazează pe o evaluare a riscului pregătită și documentată de către OF, ținând cont, printre altele, de experiența anterioară a promotorului de proiect și / sau de capacitatea sa administrativă și financiară

Reguli generale:

Reguli generale de plată		
Plata avansului	Plăți intermediare	Plata finală/ Rambursare de către promotor
Va fi plătit în termen de până la 10 zile lucrătoare de la data semnării contractului de finanțare, cu excepția cazului în care o dată ulterioară este stabilită în contractul de finanțare.	Vor fi plătite în termen de până la 10 zile lucrătoare de la data aprobării de către OF a raportului tehnico-financiar aferent proiectului și a depunerii cererilor de plată.	Va fi plătită de către OF în termen de 10 zile lucrătoare de la data în care OF a aprobat raportul final și cererea de plată. Promotorul va rambursa suma (în caz de balanță negativă) într-un termen maxim 10 zile lucrătoare de la data primirii din partea OF a notificării referitoare la suma ce trebuie restituită.

11.3. Audit

Pentru Solicitanții și partenerii români raportul de audit nu va fi acceptat de către Operatorul de Fond ca dovadă suficientă pentru cheltuielile angajate.

Un raport de audit va fi acceptat de către OF ca dovadă suficientă pentru cheltuielile angajate, fără a fi necesară trimiterea de copii ale documentelor **doar pentru partenerii proiectului a căror sediu este în unul din Statele Donatoare** (Norvegia, Islanda, Liechtenstein), **Statele Beneficiare** (Bulgaria, Cipru, Croația, Republica Cehă, Estonia, Grecia, Ungaria, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Portugalia, Slovacia și Slovenia) sau **în țările din afara Spațiului Economic European care au o graniță comună cu România** - Moldova, Ucraina și Serbia **sau partenerii proiectului care reprezintă organizații internaționale, organisme sau agenții ale acestora**. Dovada cheltuirii banilor inclusă în fiecare raport va avea forma unui raport emis de către un auditor independent, calificat să realizeze audituri legale ale contabilității documentelor, certificând că sumele raportate sunt angajate în conformitate cu legislația relevantă și practicile contabile naționale.

Alte audituri ale proiectelor

Proiectele finanțate pot fi auditate în contextul unui audit de conformitate comandat de Operatorul de Fond.

FMO ar putea organiza, de asemenea, audituri și verificări la fața locului pentru Program și proiecte, iar Consiliul de auditori al EFTA/ Biroul Auditorului General din Norvegia poate efectua audituri ale Programului și ale proiectelor.

Anexe

Anexa 1 – Cerere de finanțare (Formate diferite pentru Granturi Medii și Mari, respectiv pentru Granturi Strategice) / Anexa 2a – Bugetul proiectului / Anexa 2b - Ghidul de elaborare a bugetului / Anexa 3 – Declarația de eligibilitate / Anexa 4 – Declarația de Parteneriat / Anexa 5 – Documentele de contractare.

Ghidul Solicitanților

www.activecitizensfund.ro

Înainte de a tipări acest Ghid, vă rugăm să aveți în vedere impactul asupra mediului.